

baptria

Suomen Perhostutkijain Seuran tiedotuslehti
Notisblad för Lepidopterologiska Sällskapet i Finland

vol 4 (25) 1979 no 2

Sisältää - innehåller:

Esko Sarkkinen: Oulun seudun suurperhosfaunasta	22
Kauri Mikkola: Melanismikokous 1979-03-14	24
Juhani Itämies: Havaintopyyntö <i>Aethes fennicanasta</i>	21
Jaakko Karvonen: Tietoja yksivärisistä <i>Hepiolus fusconebulosus</i> -yksilöistä	25
Jorma Kyrki: Itä-Fennoscandialle uusi <i>Elachista unifasciella</i> -ryhmän laji	26
Juhani Itämies ja Jorma Kyrki: <i>Mompha n. sp.</i> :n elintavoista	28
Vesa Varis: Korjauksia Suomen perhosten luetteloon	30
Kysely suo-ojituksen vaikutuksesta perhosfaunaan	32
Tiedonantoja (VV)	34
Kokousselostuksia (helmi-, maalis- ja huhtikuu) (EML)	36
Jäsenistö (EML)	35
Tiedotuksia jäsenille:	
2. pikkuperhoskokous Hailuodossa	38
Lomakkeiden ja kyselyjen palautus	31
Baptria 3/79	34
Sääntöjen uudistaminen (EML)	35
Apurahat, kiertokirjeiden alennusmyynti	39
Seuran 25-vuotisjäsenmatrikkeli	40
Suomen suurperhosten kartoitus	41
Yökköskirjan 2. osa	42
Ottopaikkaetikettien yhteistilaus	43
Vanhon kiertokirjeiden myynti	44

BAPTRIA

Suomen Perhostutkijain Seuran tiedotuslehti
Notisblad för Lepidopterologiska Sällskapet i Finland
vol. 4(25), no 2, 1979-05-07

Julkaisija:

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.
Vyökatu 9 B 13, 00160 HELSINKI 16

Toimituskunta:

Martti Attila, päätoimittaja
Erkki M. Laasonen
Vesa Varis
Magnus Landtman, svensk resumé

Ilmestyminen: 4 numeroa / kalenterivuosi

Julkaisun tarkoitus:

Toimii yhdyssiteenä julkaisijaseuran jäsenten ja eräiden tieteellisten seurojen ja laitosten välillä kuten seuran aiemmin julkaisemat kierto-
kirjeet. Julkaisun rinnalla lähetetään edelleen kokouskutsut ja tar-
peen vaatiessa muita tiedotuksia sisältäviä kirjeitä jäsenille. Jul-
kaisun sisältönä ovat seuran kuukausikokouksissa esille tulleet asiat
(esitelmien lyhennelmät, tiedonannot ym.) sekä seuran toimintaan liit-
tyvät tiedustelut ja ilmoitukset.

Suomen Perhostutkijain Seura ry.

Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.

- Kokoukset: Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kuukauden toisena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, kuitenkin kesäkuukausia lukuunottamatta, Eläinmuseon suuressa luentosalissa klo 19.15 lähtien. Nuorisajaoston kokoukset ovat aina viikkoa ennen seuran varsinaisia kokouksia samassa paikassa, kuitenkin klo 18.30 lähtien. Tarkemmat tiedot kokouksista ilmoitetaan jäsenille kirjeitse.
- Johtokunta:
 - Puheenjohtaja: Esko Suomalainen (Museokatu 18, 00100 HKI 10, puh. 90-493 577)
 - Sihteeri: Erkki M. Laasonen (Vyökatu 9 B 13, 00160 HKI 16, puh. 90-630 395)
 - Varapuheenjohtaja: Harry Krogerus (Björneborgsvägen 5 P, 00350 HFORS 35, tel. 90-552 028)
 - Rahastonhoitaja: Jorma Wettenhovi (Haapasaarentie 11 H 385, 00960 HKI 96, puh. 90-314 239, postisiirtotili n:o 268 58-3)
 - Antti Aalto (Tuomentie 5 A 3, 05840 HYVINKÄÄ 4, puh. 914-208 85)
 - Ilkka Jalas (Topeliuksenkatu 3 a A 12, 00260 HKI 26, puh. 90-493 940)
 - Kauri Mikkola (työ: P.Rautatiekatu 13, 00100 HKI 10, puh. 90-4027 251)
- Muut virkailijat:
 - 2. sihteeri: Henry Holmberg (Vainiotie 26, 00700 HKI 70, puh. 90-354 981, jäsenluettelo-, postitus- ja arkistasiat)
 - Tiedonantosihteeri: Vesa Varis (Hyönteismuseo, P.Rautatiekatu 13, 00100 HKI 10, puh. 90-4027 264, virka-aikana)
 - Kirjastonhoitaja: Erkki Franssila (kokousten edellä; kaukolainatilaukset osoitteella: Sulkapolku C B 35, 00370 HKI 37)
 - Keräilytarvikkeiden välittäjä: Ilkka Kontuniemi (kokousten edellä; postitilaukset osoitteella: Henrik Borgströmin tie 5 B 16, 00840 HKI 84, puh. 90-698 4293)
 - Nuorisajaoston puheenjohtaja: Kaj Savonius (Maria Jotunin tie 6 B 9, 00400 HKI 40, puh. 90-583 001)
 - Nuorisajaoston sihteeri: Jarmo Laitinen (Apollonkatu 3 C 21, 00100 HKI 10, puh. 90-445 585)
- Baptrian toimitus: Martti Attila (Ratavartijankatu 4 E 99, 00520 HKI 52, puh. 90-143 384 tai 90-191 2759 tai 90-191 2764)

Juhani Itämies:

HAVAINTOPYYNTÖ *Aethes fennicana*STA

M. Hering kuvasi *Aethes fennicana*n v. 1924 tuntematta sen kehitysteiteita tai biologiaa. Lajia saa parhaiten rannikolta, *Angelica*-kasvustojen läheltä. Silti sen toukka ja elämäntavat lienevät ainakin osittain epäselvät. Tosin kirjallisuudessa mainitaan toukan elävän *Angelica*lla (Hannemann).

Olen seurailut lajin elintapoja Rauman saaristossa (679:19), missä se ulommassa saaristossa ja merivyöhykkeessä on hyvinkin tavallinen. Aikuiset lentävät heinä-elokuussa paikoilla, joilla kasvaa väinönputkea (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis*). Totesin toukkia kasvin varsista kesäkuussa. Ne koteloituivat varsiin ja ne oli helppo kasvattaa aikuisiksi sisällä. Toukat tai kotelot voi todeta varresta joko pienien reikien tai varren sisällä olevan purun ja käytävien perusteella. Yhdessä varressa saattaa olla kymmeniä koteloita.

Toukat syövät aluksi siemeniä. Toistaiseksi en ole löytänyt niitä läheiseltä karhunputkelta (*Angelica silvestris*), jota sitäkin kasvaa saaristossa. Perhosen biologia tuntuu olevan hyvin samanlaista kuin lähilajienkin.

Laji lienee siis monofagi kasvilla, jolla on rannikkokeskeinen levinneisyys ja tämä varmaankin heijastuu perhosen esiintymisalueeseen. Olisin kiitollinen löytötiedoista sekä mahdollisuudesta tehdä genitaalipreparaatteja perhosista. Osoite on: Juhani Itämies, Eläinmuseo, Kasarmintie 8, 90100 OULU 10.

FYNDUPPGIFTER AV *Aethes fennicana*

M. Hering beskrev arten 1924 utan kännedom om dess utveckling och biologi. Arten fångas vid kusten invid bestånd av *Angelica*, men trots detta torde larven och dess levnadsvanor vara delvis oklara fastän Hannemann anger att larven lever av *Angelica*.

Författaren har studerat *A. fennicana*s levnadsvanor i Raumo yttre skärgård där den är mycket vanlig. Fjärilarna flyger i juli-augusti på ställen där *A. archangelica* ssp. *litoralis* växer. Larver hittade han i juli på växternas skaft i vilka de lätt uppföddes och förpuppade sig. Larverna eller pupporna kan man finna p.g.a. små hål eller i skaften befintliga gångar och spån. I ett skaft kan tiotals puppor förekomma.

Larverna äter i början växtens frön. Tillsvidare har förf. icke funnit larver på den närbesläktade *Angelica silvestris*. Då arten torde vara monofag och av sin näringsväxt kustbunden vore förf. tacksam för fynduppgifter och möjlighet att göra genitalpreparat på exemplar av *A. fennicana*. Adress: Juhani Itämies, Eläinmuseo, Kasarmintie 8, 90100 OULU 10.

ML

Esko Sarkkinen:

OULUN SEUDUN SUURPERHOSFAUNASTA

1979-01-17

Alue käsittää tässä kymmenen lähikuntaa (Hailuoto, Kempele, Oulunsalo, Liminka, Lumijoki, Haukipudas, Muhos, Kiiminki, Ylikiiminki ja Oulu). Alueelle on tyypillistä tasaisuus; tämä karsii monia hyviä ravintokasveja, poikkeuksena Muhosjoen laakso, jossa kasvaa mm. konna-marjaa ja kiurunkannusta. Vakituksia putkilokasveja alueella on yli 300 lajia, noin puolet Lounais-Suomen lajimäärästä.

Lämpöoloiltaan Oulu vastaa kesällä lähes Etelä-Suomen oloja; heinäkuun keskilämpötilat kolmella alueella: Hankoniemi +17°, Oulu +16°, Utsjoki +12°. Talvi Oulussa taas on selvästi pohjoinen: Hankoniemen talven keskimääräinen minimi -21°, Oulu -31°, Utsjoki -34°. Kovat pakkaset ja usein vähäinen lumipeite karsivat eteläiset ja mantereiset lajit. Perhoskausi alkaa alueella vapun tienoilla ja jatkuu jonkin verran lokakuun puolelle. Lajeja Oulun seudulla on seuraavan taulukon mukaisesti, mukana vertailtavana Mäntyharju.

Taulukko 1. Oulun ja Mäntyharjun seuduilta tavatut suurperhosten lajimäärät ryhmittäin.

ryhmä	OULU		MÄNTYHARJU
	lajeja	% koko maan lajeista	lajeja
päiväperhoset (Rhopalocera)	51	45	67
kiitäjät (Sphinges)	7	44	13
kehrääjät (Bombyces)	34	52	51
yökköset (Noctuae)	130	35	207
mittarit (Geometrae)	134	47	189
siilikehr.-juurip. (Arctiid.-Hepiol.)	32	36	53
yhteensä (total)	388		580

Taulukosta käy ilmi, että yökkösiä on tavattu vain 130 lajia. Nykytilanne on kuitenkin se, että yökköset ovat todella vähissä, viime kesän havainnot kirjoittajan osalta olivat alle 20 yökköslajia aktiivisesta keräilystä huolimatta. Tähän heikkoon tulokseen on vaikuttanut aivan ilmeisesti viimeaikaiset huonot kesät, lisäksi kesäkesän valoisa yöt tekevät valopyynnin lähes mahdottomaksi. Siilikkehräjät ovat myös heikosti edustettuina, tähän vaikuttaa mm. *Eilema*-suvun edustajien puuttuminen alueelta kokonaan.

Syystä tai toisesta jotkin lajit eivät viihdy kyseisellä alueella, mainittakoon *M. athalia*, viimeisin havainto lienee vuodelta 1947 sekä *D. elpenor*, havainnot 1700-luvulla J. Julin sekä 1975 kirjoittaja. Lisäksi monet vaihtopistearvoltaan alhaiset lajit, joiden esiintymiselle ei pitäisi olla esteitä.

Vastapainoksi näille on alueella tavattu yllättäviäkin lajeja, mm. *S. suecica* muutaman viime vuoden ajan sekä vaeltajia, jotka eivät yleensä ulota vaellustaan niin pohjoiseen, esim. *P. daplidoe* ja *C. hyale*. Oulun seutu on suurperhosfaunaltaan huonosti tunnettua aluetta, mutta pari vuotta toiminut Oulun hyönteiskerho pyrkii toiminnallaan parantamaan tilannetta.

ULEÅBORGSTRAKTENS FJÄRILFAUNA

Området omfattar Uleåborg samt ovannämnda nio kommuner och karakteriseras av flackt landskap, vilket utesluter många goda näringsväxter, dock med undantag för Muhosälvdalen där bl.a. paddbär och nunneört växer. Antalet fasta kärllväxter är 300, ca hälften av Sydvästfinlands.

Sommarmedeltemperaturen för juli är nästan som i Södra Finland: Hangöudd +17°, Uleåborg +16° och Utsjoki +12°. Vintern i Uleåborg är klart nordlig, genomsnittsmått för vintern på Hangöudd -21°, Uleåborg -31° och Utsjoki -34°. Den hårda källden och det ofta sparsamma snötecket utesluter sydliga och kontinentala arter. Fjärilsåsongen inleds invid första maj och sträcker sig några dagar in i oktober.

Av arttabellen framgår att blott 130 nattflyarter anträffats. Numera har nattflyna varit ytterst sparsamma, författarens noctuidarter förblev senaste sommar under 20 trots aktiv insats. De senaste årens dåliga somrar inverkar och den ljusa högsommaren gör lampfångst nästan omöjlig. Ökta spinnarna är dåligt företrädde, bl.a. *Eilema*-släktet saknas helt.

Endel arter trivs dåligt, t.ex. *M. athalia*, sannolikt senast anträffad 1947 och *D. elpenor* iakttagen av J. Julin på 1700-talet och förf. 1975.

Som motvikt till bristen på många uppenbart allmänna arter har på området anträffats överraskningsarter såsom *S. suecica* och vandrare vilka ej i allmänhet når så långt norrut, t.ex. *P. daplidoe* och *C. hyale*.

Uleåborgstraktens fjärilfauna är dåligt känd men Uleåborgs insektklubb strävar genom sin verksamhet att förbättra situationen.

ML

Auri Mikkola:

MELANISMIKOKOUS 1979-03-14

Jäsenistö oli osoittanut kokouksen aiheeseen - harvinaisten melanististen muotojen luettelointiin ja esittelyyn - varsin vilkasta mielenkiintoa, sillä siellä esitteli 12 henkilöä yhteensä lähes sata kohdetta ja melanismilomake on saatu täytettynä 25 jäseneltä.

Kokouksessa oli nähtävänä monia ainutlaatuisia perhosia, mainittakoon esimerkkeinä ± yksivärisen mustahkot yksilöt seuraavista lajeista: *Colias palaeno*, *Endromis versicolora*, *Rheumaptera cervinalis*, *Semiothisa clathrata*, *Parasemia plantaginis*, *Caradrina albina*, *Catocala paeta*, *Callistege mi* ja *Euclidia glyphica*. Monet määrätykset herättivät keskustelua; mm. eräiden *Diarsia*- ja *Xestia*-yksilöiden tunnistaminen ilman genitaalipreparaatin tekoa tuntui toivottomalta. Erityistä huomiota tietenkin kiinnitettiin niihin tummiin muotoihin, joiden voidaan olettaa liittyvän teollisuusmelanisin yleistymiseen, mainittakoon mm. *Tethea or f. albingensis* (us.), *Tetheella fluctuosa f. concolor* (1, tiedossa 1-2 muuta), *Crocallis elinguaris f. fusca* (us.), *Graphiphora augur f. nigra* (1, tiedossa toinen), *Xestia xanthographa f. funerea* (us.) ja *Cosmia trapezina f. nigra* (us.). Mm. argynniineista nähtiin mitä erilaisimpia tummumisasteita.

Kokouksen alussa allekirjoittanut piti alustuksen melanismista kiinnittäen huomiota varsinkin perinnöllisen ja ei-perinnöllisen muuntelun eroihin sekä melanismin esiintymistapoihin: luonnon polymorfismit, teollisuusmelanismi sekä pohjoinen- ja rannikkomelanismi; harvinaiset yksittäismuodot, mikäli lainkaan ovat perinnöllisiä, ovat joko mutaatioiden tai geenien uudelleenjärjestymisen tulosta.

Tietojen tallentamisen lisäksi tärkeimpiä yksilöitä varattiin kuvauksiin tulevaa laajaa melanismikatsausta varten. Vaikka varsinaiset kuvataulut pyritään kuvaamaan kevään 1979 kuluessa, katsaukseen liitetään myös tekstikuvia, joten, mikäli kokoelmassasi on erikoisia mustia muotoja, toimita ne kiireimmän vilkkaa allekirjoittaneelle.

On selvää, ettei merkittäviä melanistisia yksilöitä osu haaviin joka päivä eikä edes joka kesä. Silti tuntuu siltä, että saavutetussa kattavuudessa on vielä toivomisen varaa. Jotta melanismikatsauksesta saataisiin mahdollisimman täydellinen ja jotta kenenkään ei tarvitsisi pahoittaa mieltään siitä, että hänen yksilönsä eivät ole mukana katsauksessa, pyydetään kaikkia niitä, joilla vielä on ilmoittamattomia melanistisia yksilöitä, toimimaan pian.

Melanismmötet 1979-03-14 väckte rikligt intresse, 12 medlemmar förevisare nästan etthundra objekt och därtill ifylldes melanismförfrågan av 25 st.

Många enastående fjärilar visades, som exempel ± enfärgat svarta exemplar av följande arter: *C. palaeno*, *E. versicolora*, *R. cervinalis*, *S. clathrata*, *P. plantaginis*, *C. albina*, *C. pacta*, *C. mi* och *E. glyphica*. Endel mörka *Diarsia* och *Xestia*exemplar var nästan omöjliga att artbestämma utan genitalpreparat.

Speciellt intresse väckte de mörka former som kunde hänföras till den ökande industriella melanismen, exempelvis: *T. or f. albingensis* (flere exx), *T. fluctuosa f. concolor* (1, ett par andra kända), *C. elinguaris f. fusca* (flere exx), *G. augur f. nigra* (1, ett till känt), *X. zanthographa f. funerea* (flere exx) och *C. trapezina f. nigra* (flere exx). Av argynnisarter sågs de mest skiftande mörka former.

Som inledning höll K. Mikkola en översikt över melanism med hänsyn till skillnaden mellan ärftlig och icke ärftlig melanism samt melanismens förekomststätt: naturlig polymorfism, industriell melanism samt nordlig- och skärgårdsmelanism. Sällsynta isolerade former kan, om dessa ens överhuvudtaget är ärftliga, uppkomma genom mutationer eller omgruppering av gener.

Förutom insamlandet av data reserverades de viktigaste exemplaren för fotografering inför en kommande vidlyftig melanismöversikt. Bildtavlor strävar man att fotografera under våren 1979, men för att översikten skall bli så fullständig som möjligt anmodas de som ännu har oanmälda melanistiska exemplar att fungera så snabbt som möjligt.

ML

Jaakko Karvonen:

TIETOJA YKSIVÄRISISTÄ *Hepiolus fusconebulosus* -YKSILÖISTÄ

Kirjavien *H. fusconebulosus* -yksilöiden joukossa esiintyy Lapissa lähes yksivärisiä kellanruskeita *H. fusconebulosus vallei* -yksilöitä ja uudempana löytönä Pohjanmaalla (ainakin Vaasan ja Oulun seuduilla) lähes yksivärisiä punaruskeita yksilöitä.

Pyydän tietoja kokoelmassa olevista tämääntyyppisistä yksilöistä; erityisen kiintoisia olisivat tietenkin tiedot jo tunnettujen esiintymisalueiden ulkopuolelta.

Mikäli joku perhoskeräilijä ensi kesänä osuu Lapissa tai Pohjanmaalla *H. fusconebulosus* -parveiluun, olisin kiitollinen random-näytteestä, johon tallennettaisiin kaikki kiinni saadut yksilöt. Tiedot pyydän osoitteella: Jaakko Karvonen, OYKS, Ihotautien klinikka, 90220 OULU 22.

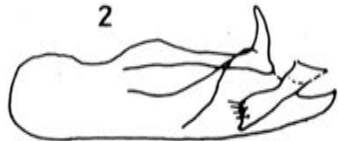
Uppgifter om enfärgade *Hepiolus fusconebulosus* exx, dvs lappländska nästan enfärgade gulbruna *H. fusconebulosus vallei* -exx samt österbottniska (Vasa och Uleåborgstrakten) nästan enfärgat rödbruna exx önskas till ovanstående adress. Vidare önskas uppgifter om dylika i samlingar befintliga exemplar också särskilt om exx funna utanför det kända utbredningsområdet. Om någon påträffar *H. fusconebulosus* svärmande i Lapland eller Österbotten vore förf. tacksam för randomprov med tillvaratagande av alla fångade exemplar.

ML

Jorma Kyrki:

ITÄ-FENNOSKANDIALLE UUSI *Elachista unifasciella* -RYHMÄN LAJI
1979-04-18

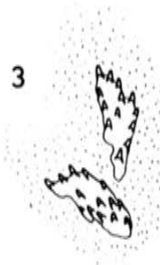
Pohjois-Euroopan kahdeksasta *E. unifasciella* -ryhmän lajista on Suomesta tunnettu tähän saakka vain kolme (*E. revinctella* Zell., *bisulcella* (Dup.) ja *subalbidella* Schl.), joten uusia lajeja on ollut odotettavissa. Nyt Suomesta (EH: Valkeakoski 679:33, 1978-06-15, Esko Saarela leg., 1 ♀) löytynyt laji on tosin jo paljon aikaisemmin löytynyt Itä-Karjalasta (Kol Petroskoi, 1943-06-04, V. Karvonen leg., 1 ♂), mutta määrittämisvaikeuksien vuoksi löytöä ei ole virallisesti ilmoitettu. Vaikka nyt on käytettävissä TRAUGOTT-OLSENIN ja NIELSENIN uusi määrittäysopas (1977), ei lajinmäärittäminen sittenkään ole täysin selvää. Materiaalin pienuuden vuoksi on nimittäin vielä mahdotonta päätellä onko kysymyksessä *Elachista oingillella* (HS.) -lajille läheinen naapurilaji, vaiko kyseisen lajin itäinen rotu tai alalaji. Yksilöiden ulkonäössä ei ole itsenäiseen lajiin viittaavia piirteitä. Määrittämissoppana kuvat ja teksti sopivat tutkittuihin yksilöihin hyvin. Kuitenkin sekä koiras- että naarasgenitaaleissa on pieniä eroja *E. oingillella* verrattuna. Koiralla valvan yläreuna on voimakkaammin mutkainen ja anelluksesta lähtevä 'digitate process' on ilmeisesti kärjestään vähemmän nokkamainen, mutta erojen merkittävyyttä on vaikea arvioida, koska tutkitussa koiraspreparaatissa genitaalit ovat hankalassa, vinossa asennossa (kuvat 1. ja 2.). Naaraalla on isommat signumit, niissä on 13 - 14 hammasta (kuva 3.), kun taas *oingillella* hampaiden lukumääräksi ilmoitetaan 2 - 7.

Kuva 1. Koiraan valva ja 'digitate process', *Elachista* sp.,
Petroskoi, Prep. nr. 861/1966 Max v.Schantz.

Kuva 2. Koiraan valva ja 'digitate process', *Elachista oingillella*
(HS.), TRAUGOTT-OLSENIN ja NIELSENIN mukaan (1977).

3

Kuva 3. *Elachista* sp., naaraan signum,
Valkeakoski, Prep. no 1196/
J. Kyrki.

Lajin etsimistä helpottavat elintapatiedot ovat: 1) lennon huippu ajoittunee meillä kesäkuun alkupuoliskolle; 2) löytöpaikka Valkeakoskella on korkeaa heinää kasvava villiintynyt puistometsikkö ja 3) varsinaisen *cingillellan* ainoa tunnettu ravintokasvi on tesma (*Milium effusum* L.).

Laji - alalaji -kysymyksen ratkaisemiseksi tarvitaan lisää koti- maista materiaalia!!

TRAUGOTT-OLSEN, E. & NIELSEN, E. S., 1977. The Elachistidae (Lepidoptera) of Fennoscandia and Denmark. - Fauna Entomol. Scand. 6, 1 - 299.

EN FÖR OSTFENNOSKANDIEN NY ART AV *Elachista unifasciella* -GRUPPEN

Av Nordeuropas 8 arter av *E. unifasciella*gruppen känner man härtillys 3 i Finland: *E. revinctella*, *bisulcella* och *subalbidella*.

Den nu i Finland (Ta: Valkeakoski 679:33, 1978-06-15, Esko Saarela leg. honex) funna nya arten har långt tidigare hittats i Ostkarelen (Kol Petroskoi, 1943-06-04, V. Karvonen leg. hanex) men exemplaret har förblivit oanmält p.g.a. bestämmingsvärigheter.

Trots Traugott-Olsens och Nielsens nya bestämningsverk är artbestämningen ej helt klar. Då materialet är litet är det omöjligt att fastställa om det rör sig om en mycket närstående art till *Elachista cingillella*. Övre kanten av valvan hos hanen (fig. 1 och 2) är kraftigare böjd och den från anellus utgående 'digitate process' är till sin spets mindre näbbformig men betydelsen av dessa skillnader är svår att uppskatta. Honan har större signum med 13 - 14 tänder (fig. 3.) mot 2 - 7 st hos *cingillella*.

Utgående från biologin torde arten hittas lättare: 1) flygtidens topp är hos oss i början av juni, 2) fyndplatsen i Valkeakoski är en förvildad parkskog med högt gräs och 3) den egentliga *cingillellas* enda kända näringsväxt är *Milium effusum*. För att utreda art-subspeciesfrågan behövs mera inhemskt material!

ML

Juhani Itämies & Jorma Kyrki:

Mompha n.sp.:N ELINTAVOISTA

1979-04-18

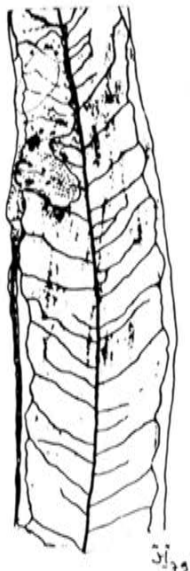
Jo muutaman vuoden ajan on pikkuperhosharrastajilla ollut tiedossa *Mompha*-sukuun kuuluva uusi *M. raschkiellalle* läheinen laji (kuva 1., ♂:n genitaalit). Vaikka lajia ei ole vielä virallisesti kuvattu, on siitä jo kuitenkin olemassa jonkin verran levinneisyystietoja (etelärannikolta Kilpisjärvelle ja Inariin asti), mutta sen elintavoista ei ole käsitystä. Epäilykset tosin ovat suuntautuneet horsmiin päin, koska lähes kaikki *Mompha*-lajit elävät niillä. Seuraavassa esitämme *n.sp.*:stä tiettävästi ensimmäisen kasvatushavainnon, mikä tuo hieman valoa perhosen biologiaan.

1978-08-13 löysimme Kuusamosta, Juuman leirintäalueelta (735:60), *Momphan* koverteen maitohorsmalta (*Epilobium angustifolium*). Jonkin aikaa vielä syöntiä jatkettuaan toukka koteloitui tavalla, joka heti herätti toiveita; se nimittäin teki kehdon koverteen sisälle (kuva 2.). Tällaista emme olleet kertaakaan todenneet *M. raschkiellalla*. Talvi 1979 toi sitten lopullisen ratkaisun asiaan - *Mompha n.sp.* ♂ kuoriutui hyväkuntoisena ja varmisti näin asian.

Koverre (kuva 2.) näyttää hyvin samanlaiselta kuin *M. raschkiellan*, eikä yhden näytteen perusteella voi niistä sanoa mitään. Erittäin mielenkiintoista on sen sijaan jatkossa selvittää, onko tämä koverteen sisälle koteloituminen säännönmukaista vai sattumaa. Koska laji näyttää esiintyvän lähes koko maassa, kannattaa horsmalta tämän tyyppisiä koverteita kasvattaa enemmänkin, sillä vaivan palkaksi voi saada arvokkaan havainnon lisäksi hienon kokoelmakappaleen vielä toistaiseksi melko harvinaisesta perhosta.

Kuva 1. *Mompha n.sp.* ♂-genitaalit. Gen.prep. no 996/J. Kyrki.

Kuva 2. *Mompha n.sp.* ♂-koverre
maitohorsmallalla. Kotelokehdon
paikka merkitty pisteiviivalla.

OM LEVNADSVANOR HOS *Mompha n.sp.*

Den nya *M. raschkiella* närstående arten har ej än officiellt beskrivits men utbredningsuppgifter föreligger från sydkusten till Kilpisjärvi och Enare trots att artens levnadsvanor varit nästan okända.

Misstankarna har riktats mot duntrav (*Epilobium*), som så gott som alla *Mompha*-arter lever av och här relateras den veterligen försäta uppfödringen, vilken bringar något ljus över artens biologi.

1978-08-13 hittade förff. i Kuusamo på Juuma lägerområde en min av *Mompha* på duntrav (*E. angustifolium*). Efter att ha ätit en tid förpuppade sig larven på ett lovande sätt, den bildade ett puppläger i minan (fig. 1.), något som auktorerna aldrig funnit hos *M. raschkiella*. Vintern 1979 bekräftades misstankarna då *Mompha n.sp.* hanen kläcktes i gott skick.

Minan påminner mycket om densamma hos *M. raschkiella*, men med stöd av ett fynd kan intet bestämt sägas. Det är dock mycket intressant att utreda huruvida förpuppningen i minan är en regel eller blott en tillfällighet och det borde löna sig att uppföda denna typ av minor från duntrav då fjärilen tillsvidare är tämligen sällsynt.

ML

Vesa Varis:

KORJAUKSIA SUOMEN PERHOSTEN LUETTELOON

- s. 1 - *Trifurcula agrimoniae* - *arcuatella* väliin:
angulifasciella (Stainton, 1849)
- s. 2 - *Nemophora degeerella* - *esmarkella* väliin:
?amurensis (Alpheraky, 1897)
- *Adela rufifrontella* tilalle:
sp.
- s. 5 - *Trichophaga tapetsella* jälkeen:
scandinaviella Zagulajev, 1960
- s. 7 - *Choreutis montelli* tilalle:
ultima Krulikowsky, 1908
montelli Hackman, 1947
- s. 9 - *Rhigognostis incarnatella* jälkeen:
sp.
- s. 11 - *Elachista dispilella* jälkeen:
sp. (pr. *dispilella*)
- *E. bedellella* (Sircom, 1848) poistetaan
- *E. littoricola* - *subalbida* väliin:
sp. (pr. *cingillella*)
- *Biselachista freyi* tilalle:
juliensis (Frey, 1870)
freyi auct.
herrichii auct.
serricornis auct.
- *Schiffermuelleria angustella* (Hübner, 1796) poistetaan
- s. 12 - *Pseudatemelia josephinae* - *flavifrontella* väliin:
sp.
- *Depressaria weirella* - *leucocephala* väliin:
?beckmanni Heinemann, 1870
- s. 13 - *RHYNCHOPACHA* tilalle:
ATHRIPS Billberg, 1820
RHYNCHOPACHA Staudinger, 1871
- s. 19 - *Olethreutes fuliganus* tilalle:
fuliganus (Denis & Schiffermüller, 1775)
- s. 22 - *Dichrorampha obscuratana* - *heegerana* väliin:
senectana Guenée, 1845
- s. 26 - *Nephopterix sp. III* tilalle:
Lucipetella Jalava, 1978
- s. 28 - *Oxyptilus parvidactylus* jälkeen:
distans (Zeller, 1847)

s. 41 - suku *Dasychira* seuraavasti:

^E
GYNAPHORA Hübner, 1822

DASYCHIRA auct.

selenitica (Esper, 1783)

fascelina (Linnaeus, 1758)

ELKNERIA Börner, 1932

DASYCHIRA auct.

abietis (Denis & Schiffermüller, 1775)

putibunda (Linnaeus, 1758)

s. 47 - *Cryphia algae - raptricula* väliin:

ereptricula (Treitschke, 1825)

s. 50 - *Autographa pulchrina - jota* väliin:

mandarina (Freyer, 1846)

Kts. Baptria 3/79

s. 48

LOMAKKEIDEN PALAUTUS

VAELTAJALOMAKE seuraa tämän numeron keskiaukeaman liitteenä. Se pyydetään palauttamaan Kauri Mikkolalle (osoite 2. kansisivulla) viimeistään lokakuun kokoukseen mennessä.

KESÄN 1979 RUNSAUSTIEDOT pyydetään palauttamaan vapaaseen muotoon (miel. A4-kokoiselle arkille) koottuina sihteerille tai kesän yhteenvetojen alustajille lokakuun kokoukseen mennessä.

KUORGA-KERHON RUOVIKKOLAJIKYSELY sisältyy niinkään keskiaukeaman liitteisiin ja todella toivomme jäseniltämme tällä kertaa parempaa vastausaktiiviteettia (ks. tarkemmin s. 33).

SUOMEN SUURPERHOSTEN KARTOITUKSESTA ks. tarkemmin s. 41.

25-VUOTISJÄSENMATRIKKELI ks. tarkemmin s. 40.

KYSELY SUO-OJITUKSEN VAIKUTUKSESTA PERHOSFAUNAAAN ks. s. 32.

KYSELY *Hepiolus fuscoargenteus* ks. s. 25.

KYSELY *Aethes fennicana* STA ks. s. 21.

LAPINHAVAINNOT

Lapinhavainnot kerätään jälleen talteen. Lomakkeita saa sihteeriltä, mutta myös vapaamuotoiset kirjalliset hengentuotteet toki hyväksytään, ellei voi lomaketta hankkia. Lapinhavaintojen keruu on tähän asti onnistunut varsin hyvin, joten muistiinpanoja ja niiden siirtämistä lomakkeille kannattaa jatkaa. Mikrojen muistiinpanot ovat tähän asti kuitenkin olleet laihanlaisia. Ehdotan, että makrokeräilijätkin panisivat talteen mikroja ja voin vaikka antaa määräytysapua väljästä, etiketöidystä materiaalista entisiin ehdoin. Yleiset mikrot oppii tällä tavoin tuntemaan suorastaan ilman vaivaa. Tiedot, tiedustelut ja määräytyspyynnöt sihteerille.

EML

KYSELY SUO-OJITUKSEN VAIKUTUKSESTA PERHOSFAUNAAN

Suot ovat olennainen osa Suomen luontoa. Aiemmin niitä oli noin kolmasosa maamme pinta-alasta; nyt on maan eteläpuoliskon soista ojitettu jo kaksi kolmasosaa. Soiden erikoinen pienilmasto näyttää olevan monien suoperhosten menestymisen tae, mutta juuri pienilmastoon ojituksilla on syväalliset vaikutukset.

Valitettavasti maastamme ei ole juuri lainkaan tarkkoja tietoja ojituksen vaikutuksista soiden perhosfaunaan. On näet pelättävissä, että varsinkin monet pohjoiset lajit ovat jo huomattavasti taantuneet Etelä-Suomessa. Tämän puutteen korjaamiseksi havaintoja ryhdytään nyt kokoamaan. Jälleen toivomme mahdollisimman monien jäsenten apua ja korostamme sitä, että vähäisiltäkin tuntuvat tiedot voivat osoittautua tärkeiksi.

Kysymme siis: Oletko havainnut keräilysuosi (tai useampien) faunassa muutoksia ojituksen seurauksena, oli sitten kysymys joidenkin lajien häviämisestä tai joidenkin ilmaantumisesta suolle ojituksen jälkeen. Mikäli ojituksen ajankohta on tiedossa, mainitse tämän ajallisesta suhteesta havaittuihin muutoksiin. Ilmoita myös, miten varma olet tietyn lajin puuttumisesta eli kuinka hyvin sen lentoaikana on kerätty.

Erityisen kiintoisina kohteina mainittakoon seuraavat lajit: Pohjoisia: *Carterocephalus palaemon*, *Lycaena helle* (nämä suo- ym. niityillä, muut rämeillä), *Pyrgus centaureae*, *Clossiana freija*, *C. frigga*, *Erebia embla*. Eteläisiä: *Rhagades pruni*, *Scopula virgulata*, *Idaea muricata*, *Naemstra w-latinum*. Muita: *Hypoxystis pluviana*, *Aspilates gilvaria*. Vaikka kyselyn varsinaisena kohteena on ojituksen vaikutus, pohjoisista lajeista pyydetään kaikki havainnot linjan Pori-Tampere-Mikkeli-Savonlinna eteläpuolelta, jotta lajien eteläisessä levinneisyydessä tulevaisuudessakin mahdollisesti tapahtuvia muutoksia voitaisiin seurata. Erityisen tärkeää olisi selvittää varsinkin kyselyssä mainittujen lajien olemassaoloa tai olemattomuutta sellaisilla soilla, joita ojitus uhkaa.

Siis tutkimaan soita kesällä 1979! Pitäkäämme mielessämme, että olemme tässä suhteessa Euroopan tärkein maa! Ne havainnot, jotka jo sisältävät tietoja ojituksen vaikutuksista pyydetään jättämään mahdollisimman pikaisesti ja viimeistään syyskuun kokoukseen mennessä (jotta tiedot saataisiin tekeillä olevaan suureen suokirjaan), muut havainnot talvikaudella 1979-80 Kauri Mikkolalle, os. P. Rautatiekatu 13, 00100 HELSINKI 10, tai seuran sihteerille.

FÖRFRÅGAN OM KÄRRUTDIKNINGENS INVERKAN PÅ FJÄRILFAUNAN

Kärren upptog tidigare en tredjedel av Finlands areal, nu har redan två tredjedelar av Södra Finlands kärr utdikats. Kärrens speciella mikroklimat utgör många kärrfjärilars framgång, men speciellt detta påverkas av dikning.

Vi saknar dock närmast nog totalt uppgifter om utdikningens inverkan på kärrens fjärlifauna och man kan frukta att redan nu många nordliga arter har gått tillbaka i Södra Finland. Av denna orsak påbörjas nu insamlingen av uppgifter och bistånd önskas av så många medlemmar som möjligt, även mindre uppgifter kan visa sig viktiga.

Frågan lyder: Har du iakttagit förändringar i faunan på ditt insamlingskärr med anledning av dikning, det må sedan innebära försvinnande eller tillkomst av arter efter dikningen. Ange i mån av möjlighet dikningens och förändringens tidpunkt i relation tillvarandra samt hur säkert någon art saknas och hur väl insamling bedrivits under dess flyttid.

Speciellt intressanta arter: Nordliga: *C. palaemon*, *L. helle* (kärr- och andra ängar, de övriga på myrmarker), *P. centaureae*, *C. freija*, *C. frigga* och *E. embla*. Sydliga: *R. pruni*, *S. virgulata*, *I. muricata* och *M. w-latinum*. Övriga: *H. pluvialis* och *A. gilvaria*.

Av de nordliga arterna önskas alla fynduppgifter söder om linjen Björneborg-Tammerfors-St. Michel-Nyslott så, att eventuella förändringar i arternas sydliga förekomst kan medföljas. Särskilt viktigt vore att fastställa om de i enkäten nämnda arterna förekommer eller ej på kärr som står i beråd att utdikas.

Ut och undersöka kärren sommaren 1979, Finland är i detta hänseende viktigast i Europa! De uppgifter som redan finns om utdikningens verkningar bedes inlämnas senast till septembermötet så att uppgifterna hinner till en bok om kärren. Övriga uppgifter inlämnas vintern 1979-80 till Kauri Mikkola (adress ovan) eller föreningens sekreterare.

Styrelsen

RUOKOLAJIKYSELY

Vuosi sitten oli Baptriassa kyselylomake, jossa tiedusteltiin havaintoja eräistä ruokolajeista. Olipa sitten syynä huono mainonta tai keräilijäkunnan laiskuus, saatiin palautettuja lomakkeita vain 14 kpl (lähetytyjä 1000 kpl!). Tällaisella aineistolla ei ole tietystikään mitään käyttöä, joten tutkimus päätettiin uusia. Tämän numeron välissä on uusi lomake, joka veroilmoitusta muistuttavasta ulkoasustaan huolimatta on kyllä mahdollinen täyttää; osa 2 täyttyy jo pelkästään kokoelman tiedoista. Toivottavasti viime vuoden tilanne ei uusiudu.

Tapio Lahti

TIEDONANTOJA - MEDDELANDEN

- Elachista* sp. (*cingillella* H.S.?): AK: Petroskoi, 1943-06-04, 1♂, V. J. Karvonen leg.; EK: Valkeakoski, 679:33, 1978-06-15, 1♀, E. Saarela leg.
- Epiblema rosaeolana* (Dbld.): U: Espoo, Tapiola 667:37, 1975-07-03, 1 ex, P. Sundell leg.
- Ostrinia nubilalis* (Hb.): EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1972-09-01, 1♂, J.-P. & P. Kaitila leg.
- Campaea margaritata* (L.): A: Lemland, 1977-07-16--24 2♂♂, 07-24--28 1 ex, 07-28--08-05 1♂, K. Gustafsson leg., 1977-07-16--08-05, 7 exx, M. Söderlund leg., (yht. 10♂♂ 1♀); A: Lemland, 1978-07-04--14 3♂♂, 07-14--21 1♂, 07-21--25 9♂♂, 07-21--29 42♂♂, 07-29--08-03 12♂♂ (yht. 67♂♂) K. Gustafsson leg.; A: Kökar, 1978-07-24--08-02, 9♂♂, U. Laine leg.
- Lithosia quadra* (L.): A: Eckerö, Storby, 1978-08-03, 1♂, T. Ranki leg.
- Paradiarsia punicea* (Hb.): EK: Virolahti kk, 6711:537, 1978-07-07--08, 1♀, J.-P. & P. Kaitila leg.
- Xestia collina* (Boisd.): U: Helsinki, Laajasalo, 6673:394, 1978-06-24 1♂, 06-29 2♂♂, 07-05 1♂, 07-09 1♂, O. Nybom leg.
- Apamea maillardi* (Geyer): Ks: Salla, Värriö, 751:60, 1976-08-12 1♀, 1977-08 1♀, 1978-07-30 1♀, 1978-09-06 1♂, Kyrki & Itämies (1976-1977), E. Pulliainen (1978) leg.
- Hydraecia ultima* Holst: U: Elimäki, 673:46, 1978-08-29--09-07, 3♀♀, Helsinki, Santahamina, 6670:390, 1978-09-02--04 1♀, 09-05--15 1♀, I. Jalas leg.
- Pseudoips faganus* (Fabr.): Ks: Salla, Värriö, 751:60, 1978-09-06 1♂, 09-07 1♂, E. Pulliainen leg.
- Autographa mandarina* (Freyer): U: Helsinki, Vuosaari, 667:39, 1978-08-31-09-05, 1♂, H. Holmberg & J. Wettenhovi leg.
- Autographa excelsa* (Kretschmar): EK: Virolahti, Virojoki, 6719:539, 1978-07-29--08-04 1♂, 08-12--18 1 (♂?), M. Savela leg.

BAPTRIA 3/79

Ilmestynee syys- lokakuussa. Siihen tarkoitettun aineiston viimeinen jättöpäivä on 1979-09-07.

JÄSENISTÖ

Helmikuun kokouksessa hyväksyttiin jäseniksi Jorma Olavi JÄÄSKELÄINEN, Juha LAKONEN, Juha MERTA ja Veikko NEUVONEN, sekä 15 v. täyttäneet Sanna Maaria MATTILA ja Juha SORSA. Jäseniksi ehdotettiin Olli ELO, Markku KOHILA, Jukka Kullervo LAINE ja Teuvo LEHTONEN, sekä alle 15-vuotiaat Jani Petteri ARKIOMAA, Jouni Juhani HONKANEN, Jari KORPELA, Vesa LEPÄNAHO, Kimmo Kalervo NIKKANEN, ja Harri Tapani SAARTO.

Maaliskuun kokouksessa hyväksyttiin jäseniksi edellisessä kokouksessa ehdotetut yli 15-vuotiaat, sekä 15 v. täällä välin täyttänyt Ari KARJAKOSKI. Jäseniksi ehdotettiin Henri Kristian ANDERZEN, Juha Olavi KIRSI ja Ari Reinhold LEMMKE sekä alle 15-vuotiaat Lauri Pertti HAVERINEN, Risto Yrjänä HAVERINEN, Jouko LEHTONEN, Marko Juhani NIEMINEN, Matti Juhani PIHLAJAMAA, Kim Kalevi RINAMO, Juha ROISKA, Markku Einar TASAVUORI ja Marko Lauri TYNI.

Huhtikuun kokouksessa hyväksyttiin jäseniksi edellisessä kokouksessa ehdotetut yli 15 vuotiaat, sekä 15 vuotta täällä välin täyttäneet Jari KULLBERG, Arto Kalevi VUORELA ja Kim Martin WESTERLUND. Jäseniksi ehdotettiin Jari Antero AIRAS, Eino MIKKOLA, Juha Veikko MANTTILA ja Göran PALMQVIST Ruotsista.

EML

VÄLIAIKATIETOJA SÄÄNTÖUUDISTUKSESTA

Sääntöuudistus on täällä hetkellä Yhdistysrekisterin tarkistettavana. Pienetkin muutovirheet saattavat tuoda ne takaisin uusintakäsittelyyn, joten odotamme (jännittyneenä) kuinka asian käy. Normaali tarkastusaika lie-
nee noin 6 kuukautta; maaliskuusta laskien.

EML

ETIKETTIEN YHTEISTILAUS

Edellisten vuosien malliin suoritamme jälleen syksyllä jäsenien kesken ottopaikkaetikettien yhteistilauksen. Käsikirjoitukset on jätettävä Tam-
pereelle viimeistään 1979-08-31 (ks. tarkemmin s. 43).

KOKOUSSELOSTUKSIA

Helmikuun kokous 1979-02-14, maaliskuun kokous 1979-03-14 ja huhtikuun kokous 1979-04-18, viimeksimainittu kokous yhteiskokouksena Helsingin Hyönteistieteellisen yhdistyksen kanssa.

Kokouksien puheenjohtajana toimi Esko Suomalainen, huhtikuussa yhdessä Harry Krogeruksen kanssa. Kokouksien sihteerinä toimi helmikuussa Leena Laasonen ja maaliskuussa Erkki M. Laasonen. Läsnä oli 70, 88 ja 83 jäsentä.

Helmikuun vuosikokouksesitelmän piti fil.lis. Unto Laine "Saaristomeren perhosmaailma kasvitieteilijän silmin". Esitelmäitsijä saattoi esittää melko selväpiirteisen biotooppijaon ja kuvailla kullekin lohkolle ja alueelle tyypillisen kasvimaailman. Sen jälkeen hän tarkasteli perhosia ravintokasveittain ja toi voimakkaasti esiin juuri mikrokeräilijälle välttämättömän kasvituntemuksen ja elintapatuntemuksen miinoineen kaikkineen. Myös perhosfaunan yllättävä vaihtelu saaresta toiseen tuli esiin melko selvästi (esitelmän lyhenne myöhemmin). Keskustelussa tuli esiin erikoisesti lintujen pesinnän aiheuttamat liikuntarajoitukset saaristossa. Virallisista asioista mainittakoon sääntöuudistuksen toinen käsittely, tiedonantoja ei ollut.

Helmikuun kuukausikokouksen jälkeen seurasi seuran vuosikokous, jonka puheenjohtajana toimi akateemikko Olli Lehto ja sihteerinä lääket.kir.tri Leena Laasonen. Asialista oli tavanomainen, sääntöjen määräämä. Vuosikertomuksen, tiliaseaman, tilintarkastuskertomuksen ja v. 1979 varainkäyttösuunnitelman jälkeen hyväksyttiin entiset vuosimaksut: varsinainen jäsen mk 25,-; perhe-, opiskelija- ja ehdokasjäsen, joka ei ole täyttänyt 15 v. mk 15,-; ainaisjäsenmaksu 15 kertaa varsinaisen ja perhejäsenen maksu. Johtokunta valittiin yksimielisesti uudelleen: puheenjohtajaksi prof. Esko Suomalainen, varapuheenjohtajaksi prof. Harry Krogerus, sihteeriksi dos. Erkki M. Laasonen, rahastonhoitajaksi optikko Jorma Wettenhovi ja jäseniksi lääket.lis. Antti Aalto, evl Ilkka Jalas ja dos. Kauri Mikkola. Muidenkin toimihenkilöiden valinta oli yksimielinen - entiset valittiin uudelleen. 55 jäsentä poistettiin jäsenluettelosta maksamattomien jäsenmaksujen takia. Tämän jälkeen seurasi Tieteellisen perhostutkimuksen edistämisrahaston vuosikokous. Puheenjohtaja ja sihteeri vrt. yllä. Vuosikertomuksen, tiliaseaman, tilintarkastajien kertomuksen ja v. 1979 varainkäyttösuunnitelman jälkeen valittiin rahaston hoitokuntaan seuraavat jäsenet: puheenjohtaja Esko Suomalainen, varapuheenjohtaja prof. Harry Krogerus, sihteeri dos. Erkki M. Laasonen, rahavarainhoitaja optikko Jorma Wettenhovi ja jäsenet lääket.lis. Antti Aalto, evl Ilkka Jalas ja dos. Kauri Mikkola. Muut virkailijat valittiin myös yksimielisesti - entiset.

Maaliskuun kokouksessa piti dos. Kauri Mikkola alustuksen melanismin geneettisestä taustasta. Alustus aiheutti vilkkaan keskustelun. Alustusta seurasi runsas melanististen yksilöiden näyttely museo- ja erityisesti jäsenten kokoelmista. Kiertävät laatikot antoivat hyvän kuvan niistä lajeista, joilla melanismia esiintyy vuosittain eri syistä ja niistä joilla se on satunnainen ja todella harvinainen. Koululainen Tapio Lahti esitti lisäksi selostuksen tamperelaisen luontokerho Kuorgan ruovikkolajien kyselystä, joka viime kesänä tuotti varsin laihan tuloksen ja joka on tarkoitus uusida tänä kesänä. Ei tiedonantaja.

Huhtikuun kokouksen esitelmän piti seurojen yhteisvieras dos. Christer Wiklund Tukholmasta: "Värdväxtstrategier hos dagsfjärilar" (Päiväperhosten ravintokasvin valinta). Hra Wiklund käytti esimerkkinä *Leptidea sinapista* (L.) oligofaagista lajia, jolla on monofaagi strategia ja *Anthocaris cardaminesta* (L.) esimerkkinä oligofaagista lajista, jolla on polyfaagi strategia. Kummallakin strategialla on etunsa, polyfaagistrategia turvaa esimerkiksi kuivien tai hyvin kosteiden kesien aiheuttamat häiriöt ravintokasvin käyttökelpoisuudessa ja monofaagistrategian jonkinlaisena reservinä ovat muut kelpolliset ravintokasvit esim. silloin kun naaras ei kykene löytämään pitkän etsimisen jälkeen oikeaa ravintokasvia, tai silloin kun sen ravinnonhankkimiskasvi (mesikasvi) on muu kuin toukan oivallisin ravintokasvi. Mitä pysyvämpi - stabiilimpi - miljöö on, sitä herkemmin voittaa monofaagistrategia alaa. Jo 1 % "kelpoisuusero" ravintokasveissa saattaa ajan mittaan johtaa puhtaaseen monofagiaan. Tiedonannoista mainittakoon hrain Itämies ja Kyrki esittämä maalle ja tieteelle uusi mikro *Mompha* sp (nova sp?, Itämies & Kyrki?) ja hra Kyrkin esittämä maalle uusi mikro *Elaehista* sp (*cinginella* HS.?). Varsinkin jälkimmäisestä toivottiin lisätietoja. Virallisista asioista kerrottakoon päätös siirtää legit-komitean suppea selvitys johtokunnan jatkokäsittelyyn tarkoituksena kerätä kaikkien hyönteisseurojen ja museon edustajien yhteiskomitea käsittelemään asiaa huomattavasti laajemmin.

EML

2. VALTAKUNNALLINEN PIKKUPERHOSKOKOUS HAILUODOSSA 1979

Oulun luonnonystäväin yhdistyksen hyönteiskerho järjestää Hailuodon Marjaniemessä, Oulun yliopiston Perämeren tutkimusasemalla 28.6. - 1.7.1979 pikkuperhoskokouksen. Kokouksessa käsitellään sekä aloittelevia että jo pitemmälle ehtineitä mikrolepidopterologeja kiinnostavia aiheita:

- selvityksiä erinäisistä pikkuperhosryhmistä (tunnistaminen, elintavat ym.)
- esityksiä määritystekniikasta
- ongelmayksilöiden määritystä
- tiedonantoja
- esityksiä tietojenkeruusta (tavoitteet, käytäntö ym.)
- tietoja mikrokirjallisuudesta
- keräilyä

Kokouksen 'anti' kootaan ja julkaistaan monisteena tms., joka lähetetään aikanaan osanottajille.

Perämeren tutkimusasema toimii Marjaniemen entisen luotsiaseman tiloissa. Kämpämajoituksesta ja ruokailusta asemalla veloitetaan n. 15 mk/vrk.

Ilmoittautumiset, joista tulee ilmetä osanottajan nimi, osoite, puhelinnumero ja Hailuotoon saapumisaika (esim. 27.6. illalla tai 28.6. aamupäivällä) joko postitse tai puhelimitse mahdollisimman pian allekirjoittaneelle, joka vastaa myös kokousta koskeviin tiedusteluihin.

Jorma Kyrki, Eläinmuseo, Kasarmintie 8, 90100 OULU 10,
puhelin 981-221 110 (työ) tai 981-333 271 (koti).

Det andra riksomfattande småfjärilsmötet hålls 28.6.-1.7.1979 på Uleåborgs universitets forskningsstation i Marjaniemi på Karlö och där behandlas ämnen som intresserar såväl nybörjare som längre hunna microlepidopterologer. För inkvartering och mat debiteras 15 mk/dygn. Anmälan med namn, telefon, adress och ankomsttid snarast möjligt till Jorma Kyrki, adressen ovan (vidare information från samma plats).

ML

APURAHOJA HAETTAVANA

Seuran hallitus on päättänyt julistaa seuran jäsenten haettavaksi yhteensä n. 1000,- markan suuruisen apurahan yhtenä tai useampana stipendinä. Apuraha koskee kesän 1979 perhostutkimuksia, vaikka se lehtemme harvan ilmestymisen vuoksi vasta nyt julistetaan haettavaksi. Hakemukset, joista tulee ilmetä hakijan (hakijoiden) nimi (nimet), tutkimuksen nimi, sekä lyhyt selvitys mitä tutkimus käsittää ja miten se tullaan suorittamaan, on jätettävä seuran sihteerin osoitteella (ks. 2. kansisivu) viimeistään syyskuun loppuun mennessä. Apurahan saajat velvoitetaan tutkimuksen tulosten selvittyä jättämään niistä seuran arkistoon kirjallinen yhteenveto ja tarvittaessa esittämään tutkimuksen tulokset seuran kuukausikokouksessa.

VANHOJEN KIERTOKIRJEVUOSIKERTOJEN ALENNUSMYYNTI 1.6. - 31.12.1979

Seuran arkistolla on pieni tilanahtaus ja tilannetta yritetään korjata tarjoamalla jäsenille edullisesti niitä vanhoja kiertokirjevuosikertoja, joita vielä löytyy (tällä hetkellä on kaikkia vanhoja numeroita saatavissa, mutta ilmeisesti eräät vanhimmista kiertokirjeistä tullevat loppumaan pian tämän lehden saavuttua jäsenille, joten nopeimmat ehtivät ensin!). Muistutamme samalla, että vanhoihin kiertokirjevuosikertoihin on painatettu vihreät kannet, joissa on kuvattuna sinä vuonna maallemme ilmoitetuista suurperhoslajeista. Nämä kannet sisältyvät vuosikerran hintaan niin kauan kuin niitä riittää. Tämä saattaa olla viimeinen tosi edullinen tilaisuus täydentää kiertokirjekokoelmasi seuran toiminnan alkuvuosiin asti. Mikäli olet uusi jäsen (liittynyt Baptrian ilmestymisen aikana), lienee syytä kertoa, että kiertokirjeistämme löytyvät kuukausikokousten tapahtumat selostettuina seikkaperäisemmin ja enemmän pikkutietoja sisältävinä kuin Baptrian hieman virallisemmilla palstoilla on ollut mahdollista.

Kiertokirjeisiin liittyy kiinteänä osana v. 1975 ilmestynyt lajihakemisto, johon on koottu lajikohtaisesti kirjeiden sisältämä tieto ja sen luonne. Lisäksi siitä löytyy esitelmälyhennelmien luettelo.

Tämän lehden sivulta 44 löydät kiertokirjeiden sivumääristä ja vuosikertojen hinnoista luettelon. Kaikkien vuosikertojen hinnat on jäsenillemme alennettu 50 % kuluvan vuoden loppuun asti (ellei jokin vuosikerta lopu aiemmin). Tämän lisäksi tarjoamme hakemistoa (normaalihinta 10,-) seuraavin alennuksin:

lajihakemisto 1955-1973	8,- /kpl	, kun tilaat väh. 1 vsk kirjeitä
"	"	5,- /kpl, " " " 5 " "
"	"	<u>0,- /kpl</u> ,, " " " 15 " "

Myöskin lajihakemiston alennukset ovat voimassa tämän vuoden loppuun!

SEURAMME 25-VUOTISJÄSENMATRIKKELI

Seuramme täyttää ensi vuonna 25 vuotta. Tämän vuoksi hallitus on päättänyt toimittaa jäsenmatrikkelin, jossa on tärkeimmät tiedot kaikista seuramme toiminnan aikana jäsenenä olleista henkilöistä. Arkistomme osoittautuivat yllättävän vajavaisiksi (esim. syntymäajat on vain harvoista jäsenistä). Asian korjaamiseksi on tietenkin perustettu toimikunta, jonka tarkoituksena on täydentää tiedot ajan tasalle ennen niiden kokoamista matrikkeliin. Tehtävä ei tule olemaan helppo ilman jäsenkuntamme myönteisistä suhtautumista hankkeeseen sekä tunnollista ja ripeää vastaamista kyselylomakkeeseemme.

Tämän numeron keskiaukeaman välissä on (muiden lomakkeiden ohessa) siis kyselylomakkeemme. Luettuasi sen tarkemmin huomannet, että tarkoituksemme on koota kunkin perhoskerääjän harrastustiedot mahdollisimman käyttökelpoisessa muodossa. Lomake saattaa tuntua työläältä. Kaikkiin kohtiin ei monellakaan jäsenellä ilmene vastattavaa. Toisaalta ammatti-biologi toteaa lomakkeen vastaustilan loppuvan heti alkuun. Lomake on tämän kaltainen ainoastaan siksi, että yli 90 % tiedoista on sen avulla helposti käsiteltävissä. Tarvittaessa pyydetään käyttämään lomakkeen tyhjää tilaa tai lisäpaperia lisätietojen antamiseksi. Otamme siis vastaan kaiken tiedon, jonka haluat itsestäsi kertoa. Jäsenmatrikkeliin nämä tiedot tulevat sopivasti lyhennettyinä ja esim. keräilytiedot koko jäsenkuntamme kesken taulukoituina.

Toivomme hartaasti, että suurin osa jäsenistä vastaisi kyselyyn jo kesän kuluessa, koska työmäärämme syksyllä tulee olemaan suuri. Lisäksi nopea vastaaminen säästää kustannuksia (jäsenmaksuistahan joudumme kaikki kulut kattamaan), sillä vastaamatta jättäneille joudutaan postittamaan mahdollisesti uusi lomake.

SUOMEN SUURPERHOSTEN KARTOITUS

Viime kesänä alkaneen Suomen suurperhosten levinneisyystietojen keruuta koskeneen vetoomuksen on ilahduttavan moni huomannut. Parantamisen varaa tosin vielä on. Tietojenkeruu jatkuu tänäkin kesänä. Toivottavasti olet taas mukana, ja jos et vielä viime kesänä ollut, toivottavasti saat tänä kesänä tarpeeksi tarmoa lomakkeiden täyttämiseen. Ellet saanut viime kokouksessa lomakkeita, voit tilata niitä allekirjoittaneelta. Viime kesänä niiden toimituksessa oli eräitä teknillisiä vaikeuksia, mutta eiköhän asia pelaa tänä kesänä paremmin.

Kartoitusta on tarkemmin selvitelty Baptriassa 2/78, mutta ellet jaksaisi kaivaa sitä esiin, tässä ainakin lomakkeen täyttöohjeet:

Merkitse lomakkeelle tiedot vain yhdestä yhtenäiskoordinaattiruudusta (10x10 km) ja vain yhdeltä vuodelta.

Merkitse laji yliviivaamalla sen nimikoodi. Käytä lyijykynää.

Merkitse vain täysin varmasti määritetyt lajit. Mikäli et ole aivan varma lajista, kirjoita sen nimi kääntöpuolelle, mutta älä yliviivaa nimikoodia. Näin sinulla on muistissa lajit, jotka voit tarkistaa tai tarkistuttaa myöhemmin. Jos ilmoitat muiden määrittämiä vaikeita lajeja, ilmoita myös määrittäjä. Jätä kääntöpuolen alaosa (lajiluettelon kohta) vapaaksi merkinnöistä.

10x10 km ruuduissa, jotka ulottuvat pituuspiirin 24° länsipuolelle tai 30° itäpuolelle etkä ole selvillä kuuluvatko ne kokonaan johonkin UTM-ruutuun, käytä 1x1 km ruutua (jos suinkin mahdollista). Muutoin riittää 10x10 km ruutu.

Suosittelavaa on merkitä lajikoodin jälkeen ensimmäisen (tai jonkun muun) havainnon päivämäärä.

Tässä lomakkeessa on 'Suomen perhosten luettelo, 1977' mukainen nimistö ja järjestys. Samanlainen nimikoodi voi esiintyä useammassakin paikassa, mutta sen sijainti selvittää ko. lajin. Koodi muodostuu sukunimen alkukirjaimesta ja lajinimen viidestä (jos on) ensimmäisestä kirjaimesta. Ole tarkkana kuin ...

INSTRUKTIONER FÖR IFYLLANDET

Anteckna på formuläret blott uppgifter från en enda enhetskoordinatsruta 10x10 km för blott ett år i sänder. Stryk med blyertspenna över artens namnkod och anteckna efter koden första (eller något annat) iakttagelsesdatum.

Anteckna blott säkra, konstaterade arter, om arten är osäker skall den antecknas på baksidan utan att namnkoden översträckas. Om arten är svårbestämd, anteckna också den som utfört bestämningen.

ML

Terveisin Vesa Varis

Eläinmuseo

P.rautatienkatu 13

00100 HELSINKI 10

YÖKKÖSKIRJAN 2. OSA

Kirjan toinen osa käsittää 194 lajia. Yhdessä ensimmäisen osan kanssa kirjat kattavat 375 suomessa esiintyvää yökköslajia. Kirja noudattaa edellisen osan jäsentelyä sisältäen mm. lajinkuvauksen, erityistuntemerkit, levinneisyyskartat, tietoja elinympäristöstä, lentoajoista, esiintymistavoista ja toukan ravintokasveista. Lisäksi tieteenkin valokuvataulut sekä runsaasti siipi- ja genitaalipiirroksia.

Kirjan ensimmäinen osa on saanut innostuneen vastaanoton niin kotikiin ulkolaistenkin alan harrastajien piirissä. Kirja ilmestyy kesäkuussa. Saadaksesi sen mahdollisimman pian käsiisi jätä ennakkotilaus Henry Holmbergille (ks. takakansi sekä Baptria 1/79 s. 20). Kirjan lopulliseksi hinnaksi tulee 80,- seuramme välittämänä (kirjakaupan kautta 124,-).

OTTOPAIKKAETIKETTIEN YHTEISTILAUS

Tulevana syksynä suoritetaan jälleen ottopaikkaetikettien yhteis tilaus.

Käsikirjoitukset lähetetään osoitteella: Risto Martikainen, Hallituskatu 23 A 12, 33200 TAMPERE 20; 1979-08-31 mennessä. Jätä käsikirjoituksesi ajoissa, sillä myöhästytessäsi joudut odottamaan vuoden seuraavaa tilausta.

Maamme luonnontieteellisten seurojen tapaan Suomen Perhostutkijain Seura pyrkii siihen, että paikanmäärittämisessä käytettäisiin tavanomaisen selväkielisen paikanilmaisun lisäksi nk. ruutumenetelmää ainakin yhden neliöpeninkulman tarkkuudella. Etikettien käsikirjoituksissa tulee olla näin ollen joko valmiit ottopaikan koordinaatit tai ainakin paikka tätä merkin- tää varten. Lisäksi olisi suotavaa merkitä käsikirjoitukseen kunkin etikettiruudun kohdalla alla mainitulla tavalla monelleko numerolle siinä tarvittava tilaa kaikkiaan (5, 7 tai jopa 9 numeroa), jotta ladottaessa tiedettäisiin jättää riittävästi tilaa käsin lisättäville numeroille.

Ohjeita käsikirjoituksen laatimiseksi:

Malleja:

1.	Käsikirjoitus laaditaan A4 tai A5 kokoiselle paperille vain yhdelle puolelle kirjoitettuna, kirjoituskoneella tai samaan kokoon selvästi kirjoittaan, mieluummin tekstaten. Epäselvän käsikirjoituksen lukuvirheistä vastaa tilaaja.	SUOMI	V.Tammisaaren mlk
664x:28x Tvärminne

197
M. Lepidoptera leg. |
| 2. | Etiketeistä tulee ilmetä seuraavat tiedot:
- maa: SUOMI tai FENNIA, ulkomaat vastaavasti
- luonnontieteellisen maakunna nimilyhenne joko suomen- tai latinankielisenä
- ottokunta; tarkempi paikanmäärittäminen lisänä suotava, suurissa ja hajanaisissa kunnissa välttämätön (esim. Lapin kunnat)
- koordinaatit mikäli suinkin mahdollista 10 x 10 km, 1 x 1 km tai haluttaessa jopa 100 x 100 m
- ottoaika mikäli mahdollista päivän tarkkuudella, kestoyrämaterialissa ääripäivät (pisteet usein mukavampi lisätä itse)
- ottajan nimi, minkä jäljessä käytetään lyhennettä leg. (= on kerännyt) | FENNIA | KemL:Sodankylä
7498x:488x Kersilä

19
M.Lepidoptera leg. |
| 3. | Koordinaateissa on syytä merkitä käsin kirjoitettavien numeroiden paikalle x mallin mukaan, jotta painatuksessa tähän tiedetään jättää riittävästi tilaa tyhjäksi. | SUOMI | N.Helsinki
66xx:3xx

197
Risto Ritari leg. |
| 4. | Etikettiruudut kirjoitetaan käsikirjoitukseen allekkain kuten viereisessä mallissa. Koska painos on 500 kpl, tulee jokaista kirjoitettua ruutua 500 kpl. Mikäli tämä ei riitä jonkin paikkakunnan osalle, kirjoitetaan sama ruutu vastaavasti useampaan kertaan (3x = 1500 kpl) | FENNIA | Ab:Lohjan mlk
668:3x

19
A.Polloperho leg. |
| 5. | Mikäli käsikirjoituksessa halutaan poiketa oleellisesti oheisista malleista, merkitkää <u>erityistoivomukset</u> selvästi käsikirjoituksen reunaan etikettiruutujen viereen.

Muista merkitä käsikirjoitukseen nimesi, osoitteesi ja puhelinnumerosi. Pienen yhden henkilön nimellä tilattava etikettien lukumäärä on neljä ruutua. Ole huolellinen käsikirjoitusta laatiessasi, sillä niitä ei enää oikolueta. Käsikirjoituksessa olevat virheet tulevat etiketteihin! Etiketit ovat lunastettavissa syksyllä seuran tarvikkeiden välittäjältä (vanhoja etikettejä noutamatta). VIIMEINEN TILAUSTEN VASTAANOTTOPÄIVÄ on siis 1979-08-31. | SUOMI | EH:Litti kk
6758:467

197
Pasi Perhonen leg. |

Vanhoja vuosikertoja

ALENNUSMYyntI 1979-12-31 ASTI!

- Kiertokirjeet (kiertokirjeen sivujen lukumäärä mainittu; - tarkoittaa, että ao. numeroa ei ole ilmestynyt):

vuosi	kiertokirjeen numero										hinnat	koko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	./.	vuosi-
											50 %	kerran
												hinta
1955	2	2	2	1	2	2	2	2	-	-	(5,-)	10,-
1956	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	(5,-)	10,-
1957	1	2	2	1	2	2	2	2	-	-	(5,-)	10,-
1958	2	2	2	2	1	2	2	2	-	-	(5,-)	10,-
1959	1	6	2	2	1	1	2	2	-	-	(5,-)	10,-
1960	4	2	1	1	4	2	2	4	1	2	(5,-)	10,-
1961	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	(5,-)	10,-
1962	2	2	2	2	2	1	2	2	2	-	(5,-)	10,-
1963	2	4	1	2	2	2	4	-	-	-	(5,-)	10,-
1964	1	2	2	4	4	2	2	-	-	-	(5,-)	10,-
1965	4	2	2	4	2	2	2	4	2	-	(7,50)	15,-
1966	4	2	3	2	2	3	1	2	4	2	(7,50)	15,-
1967	2	2	2	4	4	2	4	4	2	2	(7,50)	15,-
1968	2	2	3	2	4	6	3	2	2	-	(7,50)	15,-
1969	2	4	3	2	2	4	4	3	2	-	(7,50)	15,-
1970	3	5	4	6	1	8	2	6	6	-	(10,-)	20,-
1971	5	2	8	7	12	4	4	3	6	-	(10,-)	20,-
1972	3	2	2	7	3	3	6	7	7	-	(10,-)	20,-
1973	1	6	4	1	12	4	1	1	5	8	(10,-)	20,-
1974	2	9	5	8	3	2	2	8	6	5	(10,-)	20,-
1975	8	5	6	4	20	1	4	2	13	6	(10,-)	20,-
1976	6	4	3	1	-	-	-	-	-	-	(5,-)	10,-

- Tuluisissa jäsenille alennetut hinnat, jotka ovat voimassa vuoden 1979 loppuun asti.

- Yksittäisten kiertokirjeiden hinnat (eli vajaa vuosikerta silloin, kun koko vuosikerta on saatavissa) ovat seuran jäsenille 1,- mk sivua kohti ja muille 2,- mk sivua kohti.

- BAPTRIA:

1976	numerot 1, 2 ja 3-4	á 5,-	vuosikerta	15,-
1977	numerot 1, 2, 3 ja 4	á 5,-	vuosikerta	20,-
1978	numerot 1, 2, 3 ja 4	á 5,-	vuosikerta	20,-

- Vuosikertojen hinnat (kiertokirjeet -1976 ja Baptria 1976-) ovat jäsenhintoja; seuran ulkopuolisille kunkin vuosikerran hinta korotetaan ostohetkeä vastaavalla seuran jäsenmaksulla.

- Kiertokirjevuosikertojen kansia, joissa on kuvat ao. vuonna maallemme uusina ilmoitetuista suurperhoslajeista vihertävälle kartongille painettuina, on saatavissa vuosilta 1955 - 1974 hintaan 2,- mk/kpl (tai hintaan 1,50 mk/kpl, kun tilaus ylittää kahdeksan erilaisen kannen määrän). Vastaavia tyhjiä kartonkeja takakansiksi on saatavissa hintaan -,50 mk/kpl.

- Tilausosoite: Kaikkia yllämainittuja sekä lisäksi lajihakemistoa kiertokirjeisiin 1955-1973 (hintaan 10,- mk/kpl) voi tilata 2. sihteeriltä (osoite II kansisivulla).

Keräilytarvikkeiden välitys

- Hyönteisneulat n:o 0, 1, 3	100 kpl pussi	6,-
" "	1000 kpl laatikko	55,-
- Mikroneulat n:o 015 ja 020	500 kpl pussi	14,-
- Etikettimeuloja n:o 801	500 kpl pussi	14,-
- Suomen perhosten luettelo (1977) (+ muovikannet)		13,-
" " " "	(ilman kansia)	7,-
- Vaihtopisteluettelu, makrot (1977)		8,-
" " mikrot (1978)		8,-
- Etikettipainos, makrot (1975)		5,-
" " mikrot (1971)		3,-
- ♂/♀-merkkejä, n. 680 kpl /arkki	1 arkki	- ,50
- Lajihakemisto kiertokirjeisiin 1955-1973		10,-
- Catalogus macrolepidopt. (1962)		2,-
" " " "	(muistiinpanopainos)	2,-
- Catalogus microlepidopt. (1971)		3,-
- Seuran hopeinen rintamerkki (Baptria-aiheinen)		8,-
- Suurennuslaseja:		
10 x		19,-
12 x		23,- tai 25,-
20 x		45,- tai 54,-
- Atulat		16,-
- Sekavalolamppuja 160 W		45,-
- Eripainoksia:		
- Muovinen ruudukko koordinaattien katsomista varten (Heikinheimon ja Raatikaisen julkaisusta)		1,-
- Zwei gynandromorphe Exemplare von Lasiodampa quercus L. (Osmo Heikinheimo, 1943)		3,-

Myyntipäivät kesällä 1979: 1979-06-10 ja 1979-08-26 klo 18 - 20
(osoite: ks. II kansisivu).

TOIMITUSTAPA: Mainittuja keräilytarvikkeita on saatavissa Eläinmuseolla varsinaisten kuukausikokousten edellä ja väliajalla sekä huhti-, touko- ja syyskuun nuorisosaaston kokouksien edellä. Keräilytarvikkeiden välittäjän osoitteella (ks. II kansisivu) voivat pitkämatkalaiset tilata tarvikkeita postiennakolla toimitettavaksi. Postitse ei toimiteta tarvikkeita Helsingissä, Espoossa tai Vantaalla asuville (lähettäköä tuttavanne asioimaan kokouksiin) eikä myöskään lamppuja (puulaatikkoon pakkaamiseen ei ole mahdollisuuksia ja tämän vuoksi särkymisvaara kuljetuksessa on ilmeinen).

SUOMEN PERHOSET, YÜKKÜSET, 2

- Julkaisija: Suomen Perhostutkijain Seura
- Kustantaja: Otava
- Toimittajat: Kauri Mikkola, Ilkka Jalas ja Sakari Nenye (kuvat)
- Sisältää:
 - lajit: *Simyra albovenosa* - *Schrankia costaestrigalis*
 - lajinkuvaukset, joissa mm. piirroksia erityistuntomerkeistä, levinneisyyskartat, yleisyys ja runsaus, elinympäristö, lentoajat, pyyntitavat, kehitysasteet, talvehtiminen, ravintokasvit
 - kuvataulut
 - lentoaikataulukot
- Hinta seuramme välittämänä 80,-/kpl (kirjakauppahinta 124,-/kpl)
- Seuramme välittää kirjaa seuraavilla tavoilla:
 1. Eläinmuseon ala-aulan vaatteiden vartijoiden välityksellä eläinmuseon aukioloaikoina
 2. Kokousten edellä ja väliajoilla
 3. Postitse tilausosoitteella: Henry Holmberg, Vainiotie 26, 00700 HELSINKI 70, puh. 90-354 981
- Osaa 1 saatavana hintaan 75,-/kpl (kirjakauppahinta 122,-/kpl)

ISSN 0355-4791

Helsingin yliopiston monistuspalvelu, offset 1979